

A Kúria a Dr. Havas-Sághy Gábor által képviselt felperesnek a Dr. Sárvári István ügyvéd által képviselt alperes ellen végrehajtás megszüntetése, illetve korlátozása, egyes jogi tények megállapítása, számadási kötelezettség és számadás helyességének megállapítása, pénztartozás megfizetése és szerződés teljesítése iránt a Pesti Központi Kerületi Bíróság előtt 12.G.303.809/1993 szám alatt folyamatban volt és a Fővárosi Bíróság 1.Gf.75.565/2011/5. számú ítéletével befejezett perben a felperes által előterjesztett felülvizsgálati kérelem folytán - tárgyaláson kívül - meghozta az alábbi

í t é l e t e t:

A Kúria a jogerős ítéletet hatályában fenntartja.

Megállapítja, hogy a felülvizsgálati eljárásban felmerült 882.000 (Nyolcszáznyolcvankettőezer) Ft feljegyzett eljárási illetéket az állam viseli.

Ez ellen az ítélet ellen felülvizsgálatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Az alperes, mint vállalkozó és a felperes, mint megrendelő között különböző műanyag fröccsöntő szerszámok készítésére és átalakítására jött létre megállapodás. A szerződés tárgyát képező szerszámok 1991. október 1-e és 1992. július 31-e közötti időszakban átadásra kerültek a felperes, illetve teljesítési segédje, ... részére. A felek peren kívül nem tudtak elszámolni egymással.

A Pesti Központi Kerületi Bíróság a ... számú, a Fővárosi Bíróság ... számú ítélete folytán 2000. október 31-én jogerőre emelkedett ítéletével kötelezte a jelen per felperesét 1.679.870 Ft vállalkozói díj és járulékaik jelen per alperese javára történő megfizetésére. A Legfelsőbb Bíróság a 2003. április 3-án kelt ... számú ítéletével a jogerős ítéletet hatályában fenntartotta, majd a ... számú végzésével a jelen per felperesének határozat kijavítása iránti kérelmét elutasította.

A jogerős ítélet ellen a jelen per felperese által előterjesztett perújítási kérelmet a Pesti Központi Kerületi Bíróság ... számú, a

Fővárosi Bíróság ... számú végzésével helybenhagyott végzésével, mint érdemi tárgyalásra alkalmatlant elutasította.

A jogerős ítélet alapján a jelen per alperese kérelmére a jelen per felperese, mint adós ellen végrehajtási eljárás indult.

A felperes keresetében a végrehajtás megszüntetését, illetve másodlagosan annak korlátozását kérte. E keresetéről az elsőfokú bíróság a Fővárosi Bíróság ... számú részítélete folytán 2008. április 8-án jogerőre emelkedett ... számú részítéletével határozott.

A felperes kereseti kérelmében kérte továbbá az alábbi tények megállapítását:

- nem tartozik az alperesnek a végrehajtható követeléssel,
- a ... Bt-nek (alperesi jogelőd) a teljes gyártási költséget kifizette,
- az alperes a megállapodás részét nem képező ... sz. számla értékét is követeli rajta, holott az ezzel kapcsolatos követelést a bíróság jogerősen elutasította, kétszer akarja kifizettetni vele a szerszámok árát,
- az alapperben ítélező bíróság 95.000 Ft-tal kevesebb előleget állapított meg a valós kifizetéssel ellentétben,
- az első- és másodfokú eljárásban az ítélező bíróságok számítási hibái miatt lett pervesztes,
- a szerszámkészlet nem képezte az alperes tulajdonát,
- az alperes és a bíróság is 10 hónap helyett 12 hónapos gyártási idő megfizetését követeli rajta, amely különbözetének összege 604.152 Ft,
- az alperes az általa elismerten át nem adott előlap-egyenes szerszám árát is követeli rajta,
- a bíróságok egyetlen ítéletükben sem hoztak olyan döntést, hogy a szerszámokat nem az alperestől, hanem ... követelje, valamint, hogy az 1993. február 11-én kelt nyilatkozattal bizonyítottan ... és ... már az 1993. február 25-i megállapodást megelőzően tudomása volt arról, hogy a szerszámkészlet a tulajdonát képezi,
- ki az alperes, továbbá, hogy az alperesnek az alapperben nem volt keresetösségi joga,
- az alperes hogyan szerzett rendelkezési jogot a szerszámok gyártásának költségelszámolására,
- az alperes gazdasági tevékenység nélkül állított ki fiktív számlákat más által végzett tevékenységre és olyan teljesítési időre, amikor még gyártási tevékenységet nem is folytatott,
- az alperes a mai napig nem számolt el a kifizetett anyagelőleggel, és a bíróság nem csökkentette a marasztalás összegét ezzel, viszont az alperes javára 270.067 Ft + ÁFA összeget állapított meg anyagköltségként,
- az alperes elévülési kifogása nem megalapozott, az 1993. február 25-én kelt megállapodás által létrehozott kötelmi jogviszonyból származó követelése nem évült el, valamint, hogy az alperes

számadási kötelezettsége nem számít ítélt dolognak,
- a ... sz. Legfelsőbb Bírósági ítéletben névcseré történt.
További igényként a számadási kötelezettség megállapítása körében kérte az alperest elszámolásra kötelezni, és ennek keretében az előlap-egyenest szerszám pótlási árának anyagköltség nélküli megállapítását 1.480.000 Ft + ÁFA összegben.
Keresetében kérte azt is, hogy a bíróság kötelezze az alperest 1.979.870 Ft és járulékaik megfizetésére, valamint kérte, hogy a bíróság kötelezze az alperest a szerződés teljesítése körében az előlap-egyenest szerszám kiadására, továbbá a perköltség viselésére.

Az alperes érdemi ellenkérelmében a megállapítási és marasztalási kereset, továbbá az előlap-egyenest átadására irányuló kereseti kérelem tárgyában elsődlegesen a per megszüntetését, másodlagosan a kereset elutasítását, és a felperes perköltségben marasztalását kérte.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a felperes keresetét elutasította, és kötelezte a felperest az alperes részére 625.000 Ft perköltség megfizetésére. Kifejtette, hogy a megállapítási kereset indításának a Pp. 123. §-ában nevesített konjunktív feltételei nem állnak fenn. Megállapította továbbá, hogy a keresetösségi joggal, a számla és a követelés fiktiivségével, a szerszámkészlet tulajdoni viszonyaival, a ... Bt-nek kifizetett gyártási költséggel, az alperesnek megfizetett előleggel, ennek a szerződés szerinti vállalkozói díjba történő beszámításával, úgyszintén az előlap-egyenest szerszám átadásával és tulajdoni viszonyaival, valamint a vállalkozói díj összegével kapcsolatosan kért megállapítások olyan tények, amelyeket a bíróság már elbírált. A felperes által állított számítási hiba és névcseré kapcsán a kijavítási kérelem és a jogerős ítélettel szembeni perújítási kérelem is elbírálásra került. Rámutatott, hogy a felperes a megállapítási keresetével a jogerős határozatban megállapított tényekkel ellentétes jogi tények megállapítását, a pervesztettségével, illetve részleges pervesztettségével szemben a pernyertességének megállapítását kérte, amire a Pp. 229. § (1) bekezdéséből és a Pp. 123. §-ából következően nincs eljárásjogi lehetősége. A sérelmesnek tartott bírósági határozatokkal kapcsolatos jogait jogorvoslati eljárásban gyakorolhatta, és gyakorolta is. A perben el nem bírált új tények és bizonyítékok pedig a Pp. 260-262. §-ában meghatározott feltételek fennállta esetében perújítási eljárás alapját képezhetnék volna. Az a tény, hogy a felperes a megállapítási kereset alapjául a felek jogviszonyára irányadó, a vállalkozási szerződéstől eltérő jogszabályi hivatkozásokat jelölt meg, nem változtat azon, hogy a megállapítani kért fenti tényeket a bíróság jogerős határozattal már elbírált.

A számadási kötelezettség, illetve számadás helyességének megállapítása iránti kereset sem alapos, az alperest ugyanis

számadási kötelezettség sem jogszabály, sem szerződés alapján nem terhelte.

A jogerős ítélet szerint az 1.679.870 Ft vállalkozói díjat és kamatait a felperes köteles az alperesnek megfizetni, ezt a felperes a Pp. 229. § (1) bekezdésének második fordulata szerint nem teheti vitássá, ezért a bíróság a marasztalási keresetet is alaptalannak ítélte.

A bíróság az előlap-egyenest szerszám kiadására vonatkozó kereseti kérelem körében kifejtette, hogy a jogerős határozatban megállapított szerződésszerű teljesítésre figyelemmel a felperes az előlap-egyenest szerszám átadását az alperestől nem követelheti, a Ptk. 193. § (1) bekezdése és 196. § (1) bekezdése szerint ezt az igényt ... szemben érvényesítheti.

A bíróság a perköltség viseléséről a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján rendelkezett, és az alperesi ügyvédi munkadíjat a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 3. § (6) bekezdése szerint mérsékelte.

A másodfokú bíróság az elsőfokú bíróság ítéletének perköltségre vonatkozó rendelkezését részben megváltoztatta, a felperes által az alperesnek fizetendő perköltség összegét leszállította, egyebekben az elsőfokú bíróság ítéletét - osztva annak helyes indokait - helybenhagyta.

A jogerős ítélettel szemben a felperes terjesztett előfelülvizsgálati kérelmet, melyben elsődlegesen a jogerős ítélet hatályon kívül helyezését, a kereseti kérelmének történő helytadást, másodlagosan a jogerős ítélet hatályon kívül helyezése mellett a bíróság új eljárás lefolytatására és újabb határozathozatalára történő utasítását kérte. Álláspontja szerint a perben szükséges lett volna megvizsgálni az előlap-egyenest szerszám átadásának teljesítését. Azzal, hogy a másodfokú bíróság mellőzte ... tanúkenti meghallgatását, megsértette a Ptk. 2. § (1) bekezdését és a 3. § (3) bekezdésében foglaltakat. Téves a másodfokú bíróság kamatfizetési kötelezettség számításával kapcsolatos álláspontja is. A műszaki dokumentáció átadása a ... Bt., illetve szerződéses jogutódja az ... kötelezettsége lett volna. Arra hivatkozott, hogy a szerszám átadásával kapcsolatban ellentmondás áll fenn ... és testvére, ... nyilatkozatai között, ezen ellentmondást pedig az első- és másodfokon eljáró bíróságok nem oldották fel. Téves az első- és másodfokon eljáró bíróságok arra vonatkozó megállapítása is, hogy az alapeljárásban nem kifogásolta a hibás marasztalási összeget. Szerinte e kérdések bizonyításának hiánya kihatott az ügy érdemi elbírálására. Érvelése értelmében a másodfokú ítélet még a leszállítást követően is eltúlzott mértékben állapította meg az alperesnek járó perköltséget, így ez is az ítéletek hatályon kívül helyezését

alapozza meg.

A felülvizsgálati kérelem nem alapos.

A Kúria a felülvizsgálati eljárás eredményeként megállapította, hogy a jogerős ítélet a felülvizsgálati kérelemben megjelölt okból nem jogszabálysértő.

A felperes felülvizsgálati kérelmében - a pontos jogszabályhely megjelölése nélkül ugyan - lényegében a bizonyítékok mérlegelését és a bizonyítási eljárás hiányosságait kifogásolta.

A bírói gyakorlat értelmében a felülvizsgálati eljárásban azonban - annak rendkívüli jogorvoslati jellege miatt - szűk kivételektől eltekintve nincs helye a bizonyítékok felülmérlegelésének (BH 2012/179.), felülmérlegelésre csak igen kivételesen akkor kerülhet sor, ha a tényállás feltáratlan maradt, iratellenes, vagy okszerűtlen, illetve logikai ellentmondást tartalmaz (BH 2002/29., KGD 2012/60.). A jogerős ítélet vonatkozásában ez nem állapítható meg.

Az előlap-egyenesteljesítés átadása, az ezzel összefüggő szerződésszerű teljesítés és a felperes kamatfizetési kötelezettsége tekintetében a korábban folyt eljárásban született ítélet anyagi jogereje folytán res iudicata következett be, melyre tekintettel utóbb a felperes az alapperbéli tényeken alapuló megállapítási keresetében sem teheti érdemben vitássá a jogerős ítélettel elbírált tényállási elemeket. Helyesen mutatott rá a bíróság arra, hogy a felperes jelen perindítást megelőzően a számára biztosított valamennyi rendes és rendkívüli eljárásjogi jogorvoslati lehetőséget igénybe vette, azok azonban számára kedvezőtlen eredménnyel jártak. Ilyen előzmények után a jogerős határozatokkal érintett jogkérdések vonatkozásában az azokkal ellentétes tartalmú megállapítások tételére irányuló kereseti kérelemmel nem teremthető új jogorvoslati fórum a felperes számára annak érdekében, hogy a számára kedvezőtlen döntést tartalmazó jogerős ítélet újbóli felülvizsgálatát érhesse el.

Mindezen körülmények miatt a korábbi eljárásban jogerősen elbírált körülmények alapjául szolgáló tényállás vitatására és bizonyítékok felülmérlegelésére sem teremt jogi lehetőséget a megállapítási kereset előterjesztése. A jelen jogvita elbírálásához szükséges mértékben pedig a bíróság a tényállást megfelelően felderítette. Ebben a körben a bíróság mérlegelési tevékenysége nem kifogásolható. A szerződés teljesítésének, a műszaki dokumentáció átadási kötelezettségnek, valamint a szerszám átadásával kapcsolatos tanúvallomások közti ellentmondásoknak a vállalkozói díj megfizetése iránti peres eljárásban volt jelentősége, e körülmények teljes körűen értékelésre is kerültek.

A másodfokú bíróság jogszabálysértés nélkül határozta meg a pervesztes felperes által az alperesnek fizetendő perköltség mértékét, a bíróság döntése a 32/2003 (VIII.22.) IM számú rendeletnek megfelelt.

A Ptk. felülvizsgálati kérelemben hivatkozott 2. § (1) bekezdése a személyek vagyoni és személyhez fűződő jogainak és törvényes érdekeinek védelméről szóló alapelvet határozza meg. E polgári jogi alapelvet az eljáró bíróságok nem sértették meg, így ezzel összefüggésben - az egyebekben közelebbi részletezés nélküli - jogszabálysértés nem állapítható meg. Jogszabálysértésként hivatkozott még a felperes a felülvizsgálati kérelmében a Ptk. 3. § (3) bekezdésének sérelmére is, azonban a Ptk. 3. § (3) bekezdését az 1991. évi XIV. törvény 1991. június 9. napjától hatályon kívül helyezte, így nyilvánvalóan ezzel összefüggő jogszabálysértés megállapítására sem kerülhetett sor.

Mindezek alapján a felülvizsgálati kérelemben megjelölt jogszabályok megsértése nélkül került jogerősen elutasításra a felperes keresete, ezért a Kúria a jogerős ítéletet a Pp. 275. § (3) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

A felperes személyes költségmentességére tekintettel a Kúria a 6/1986. (VI. 26.) IM számú rendelet 13. § (1) bekezdése és 14. §-a alapján határozott a feljegyzett felülvizsgálati eljárási illeték viseléséről. A felperes a felülvizsgálati eljárásban pervesztett lett, azonban az alperesnek a felülvizsgálati eljárásban igazolható költsége nem merült fel, ezért a Kúria a költségekről való döntés meghozatalát mellőzte.

Budapest, 2013. március 21.

Dr. Bartal Géza s.k. a tanács elnöke, előadó bíró, Dr. Rédei Anna s.k. bíró, Dr. Farkas Attila s.k. bíró